

Gecombineerd met de Logic Remote app of een Novation launchpad is Logic nu voor het eerst ook echt live in te zetten.

Beter en nog completer

Apple zorgt voor een aangename verrassing met een nieuwe versie van Logic Pro X. Het is tegelijkertijd ook een serieuze update, want versie 10.5 bevat een flink aantal nieuwigheden!

door **Stefan Robbers**
stefan@interface.nl

Versie nummers zeggen niet altijd iets, dat blijkt wel bij deze 10.5 versie van Logic Pro X, de daw-software van Apple. Niet alleen zitten er flink wat verbeteringen en bug fixes in, maar ook heel veel nieuwe features. De look & feel bleef voor de bestaande onderdelen hetzelfde, de bekende tijdlijn en mixer zijn er nog steeds, de key commands werken als vanouds en de workflow bleef grotendeels intact. De bestaande software-instrumenten hebben ook nog dezelfde look, maar deze is hier en daar wel aangepast aan retinaschermen, zodat je niet meer tegen heel kleine knopjes

en vensters hoeft aan te kijken als je een groot scherm met hoge resolutie gebruikt. Nieuw in Logic 10.5 is de Live Loops-functie, die een geheel nieuwe workflow in combinatie met de Logic Remote belooft. Dit maakt het mogelijk om live te gaan met Logic. Logic Pro is alleen te koop in de Apple App Store; voor bestaande gebruikers is deze update als vanouds gratis.

Radicale verandering

Tot de grootste veranderingen in Logic 10.5 behoren de nieuwe Sampler en Quick Sampler. Al sinds tijden was EXS24 het sampler-instrument in Logic; een plug-in met veel mogelijkheden maar een inmiddels totaal

info

- **prijs incl:** € 229,-
- **distributie:** Apple App Store
- **internet:** www.apple.com/logic-pro

verouderde en verwarrende userinterface. Sampler brengt daar radicaal verandering in. De EXS24 is verdwenen uit de plug-inlijst. Als je oude songs opent waar deze in gebruikt is, wordt hij standaard vervangen door Sampler.

Sampler heeft een modulaire opzet; bovenaan het scherm kun je verschillende onderdelen aanzetten, die dan verticaal onder elkaar verschijnen. Dit lijstje begint met Synth, waarin een dubbel filter, pitch en amp-functies ondergebracht zijn. Je kunt hier nu ook bekende filters gebruiken van het andere Logic instrument Alchemy. Dan volgt een modmatrix waarin je alle modulatiebronnen en doelen kunt terugvinden en aanpassen met een positieve of negatieve envelope. De zeer uitgebreide hoeveelheid modulaties kun je aansturen met vier envelopes en vijf lfo's. Er is keuze uit zes verschillende envelope-types, maar geen multipoint curves. Bijzonder aan de lfo's is dat je voor mono of polyfoon kunt kiezen. In het laatste geval wordt de lfo bij elke toetsaanslag voor die toon specifiek gegenereerd,

zodat een heel divers modulatieschema ontstaat. Onderaan de Sampler vind je de mapping en zones. Hier zie je grafisch welke sample per noot en voor welke aanslagwaarde deze actief is.

Het bewerken van de mapping gaat een stuk soepel en overzichtelijker dan in EXS24, en bovendien ondersteunt Logic Pro hier nu drag & drop. Je kunt een audiobestand zo van de Finder in de Mapping Editor slepen. En je kunt naar keuze de golfvorm zien en bewerken, loop-, start- en eindpunten zetten en per sample bepalen. Overigens zit de flextime-functie van Logic nu in Sampler, zodat je de timestretching en pitchshifting-functies daarvan aan de samples kunt toewijzen.

Autosampler

Een bijzondere toevoeging die sommigen zullen kennen van de oude Mainstage applicatie is de Autosampler plug-in. Deze plaats je in een insert slot op een instrumenttrack. Dat kan zowel een software-instrument zijn

als een extern hardware-instrument dat met midinoten aangestuurd wordt. Vervolgens stel je in welke reeks noten er gesampled moet worden, bijvoorbeeld elk octaaf of elke kwint tussen C1 en B5. Je stelt de lengte en het aantal velocity layers in en vervolgens druk je op Sample. Het gehele instrument wordt dan automatisch gesampled door de plug-in en er wordt een EXS-instrument van gemaakt. Deze is direct bruikbaar en terug te vinden in de Sampler, en daar ook verder te editen. Autosampler voorziet zelfs in loop-functie, en met de round robin-functie kun je dezelfde sample meermalen vastleggen en telkens een andere variant afspelen.

Slicen

Een tweede nieuwe sampling-optie in Logic 10.5 is Quick Sampler. Deze gaat uit van de bewerking van één sample, bijvoorbeeld een drumloop of field recording. Je laadt een sample vanuit de bibliotheek of neemt hem zelf op met de ingebouwde Recording-functie. Maar je kunt audiofiles ook met drag

specificaties

- daw-software voor macOS 10.14 of hoger
- Logic Remote app voor iPhone en iPad
- Nieuw in Logic Pro 10.5**
- Live Loops
- Remix FX
- Step Sequencer
- Logic Remote uitgebreid
- multi-touch mixing
- pair & play
- Sampler
- Quick Sampler
- autosampler
- Drum Synth
- Drum Machine Designer
- Modulator plug-in
- 2.500 nieuwe loops
- 17 Live Loops starter grids
- meer dan 1.500 nieuwe patches
- meer dan 70 nieuwe Drum Designer kits

& drop in deze plug-in slepen. Je krijgt dan van Logic de vraag of je deze wilt slicen. Daarbij wordt op basis van transient-detectie direct een verdeling gemaakt en kun je de losse stukjes via een toetsbord spelen. Je kunt daarbij ook aangeven of je de witte of zwarte toetsen wilt gebruiken of chromatisch wilt indelen. Quick Sampler heeft een envelope voor pitch, filter en amplitude. Er zijn twee lfo's en een modulatiematrix met vier slots.

Voor wie dat niet genoeg vindt, heeft Quick Sampler nog meer trucs in petto. Met één druk op de knop maak je van de slices een Drum Machine Designer instrument. Daarbij krijgt elke slice zijn eigen drumpad, gekoppeld aan een nootwaarde. De midifile van de loopslices wordt ook direct op een spoor geplaatst. Vervolgens kun je deze zelf verder bewerken. Per drumpad vinden we de eigenschappen van de Quick Sampler terug, zoals de start- en eindpunten, envelopes maar ook pad controls zoals reverb en pitch. Per pad kun je de sample dus helemaal bewerken zoals

De nieuwe Sampler en Quick Sampler behoren tot de grootste veranderingen in Logic 10.5

je wilt en zo ontstaan compleet nieuwe drumtracks. In Drum Machine Designer kun je per pad nu ook een ander instrument laden. Dit kan een drumsynth zijn maar ook een au-plug-in-instrument naar keuze.

Drum Machine Designer

De Drum Machine Designer en Quick Sampler lenen zich natuurlijk uitstekend om bestuurd te worden door een stepsequencer, en deze biedt Logic nu ook. De Step Sequencer editor beschikt over allerlei functies. Je kunt noten roteren, de afspelvolgorde aanpassen, en elke noot voorzien van velocity en note repeat-instellingen. De interface is per rij met een kleur instelbaar en te voorzien van een icoon. Ook kun je bepalen of er midinoten uitgestuurd moeten worden. Op deze manier kun je externe drum- en percussie-instrumenten combineren met interne klanken. Er zit een random generator in, en step rate, skip- en tie-functies. Bovendien heb je de beschikking over een bibliotheek van 150

ritmes en melodieën. Er is nog geen remote-functie voor de patronen. Wel kun je deze in-tappen in de remote en de mix en effecten besturen. Je kunt stepsequencer-indelingen als template opslaan en terugroepen, zodat je externe drummachines op deze manier eenvoudig kunt integreren.

Livelfunctie

Afkomstig uit Garageband, maar herzien en uitgebreid in Logic, is de Live Loops-functie. Dit is een raamwerk van cellen die loops afspelen. Horizontaal kun je van links naar rechts op het onderliggende Arranger-spoor verschillende loops neerzetten, en je kunt ze allemaal ineens triggeren door verticaal de hele kolom te triggeren. Het idee, dat velen zullen kennen van Ableton Live, is om hier live bij te spelen terwijl het onderliggende project intact blijft. Je kunt de triggers ook bedienen met de Logic Remote en een Novation Launchpad controllers. Een complete performance kan ook op de Arranger-tijdlijn

worden opgenomen. Zo kun je naast live spelen, ook on the fly een arrangement opbouwen. Het grote voordeel van deze live-functie in Logic is dat je alle plug-ins en mixerinstellingen gewoon kunt gebruiken, dus op deze manier is een studiotrack snel uit te werken of live te proberen.

Live Loops heeft wel wat beperkingen; zo kun je in de loops zelf weinig doen aan zaken als start- en eindpunten, tempo-wisselingen en dergelijke zonder daarvoor in de editor van Logic Pro te moeten duiken. Ook verschillende tracks combineren tot één liveset is niet zo eenvoudig omdat je niet vanuit het ene project naar het andere kunt slepen. Wel is voorzien in een aantal start grids om snel aan de slag te kunnen. Binnen Live Loops kun je nog Remix FX toevoegen. Dit is een set performance-effecten zoals filters, stutter, gates en repeaters die je naar keuze op de master-track of per cel kunt inrichten en bedienen met de Logic Remote. En ook deze handelingen kun je weer live opnemen en als

automation data terugvinden in het Arranger window.

Extra content

Uiteraard heeft Apple weer veel content toegevoegd aan Logic, onder meer 2.500 loops in uiteenlopende genres, Live Loops starter grids, 70 Drum Designer kits en 1.500 nieuwe synthpatches. Met de Drum Synth plug-in kun je kicks, snares, percussie, cymbals en hihats genereren en bewerken. Er is een importfunctie voor Electronic Drummer tracks bij gekomen, en met de nieuwe midiplug-in Modulator kun je extra modulatie toekennen aan midicontrollers om zo andere plug-ins extra te moduleren. Er zijn ook een aantal nieuwe key commands toegevoegd en een functie om alle plug-ins op een channel strip ineens uit te schakelen.

Er zijn ook diverse bugs uit Logic gehaald. De nieuwe plug-ins ondersteunen deels drag & drop-opties, maar voor de rest is daar in Logic nog niet veel van te merken. Heb je bij-

voorbeeld veel plug-ins, dan moet je door een lange lijst zoeken met de muis om bij de juiste te komen. Een lijst die je kunt slepen of een zoekfunctie ontbreken helaas.

Conclusie

Logic Pro 10.5 bevat een hele berg nieuwe features, deels geleend van andere Apple apps maar zeer goed geïntegreerd. Er is veel aandacht besteed aan de workflow, het gebruiksgemak en een duidelijke uitleg van de functies. Dit maakt Logic tot misschien wel de krachtigste daw als het gaat om muziekproductie in de box. De mooie nieuwe sampling-opties en Live Loops springen eruit met slimme drag & drop-functies en uitgebreide mogelijkheden. Gecombineerd met de Logic Remote app of een Novation launchpad is Logic nu voor het eerst ook echt live in te zetten, zodat je de vertaalslag vanuit de studio simpel kunt maken met behoud van al je sounds en composities binnen de bekende Logic-omgeving. Logic's mixer is een beetje

het oordeel

- + uitgebreide Sampler en Quick Sampler
- + Live Loops-integratie
- + veel nieuwe content
- + stepsequencer
- + verbeterde Drum Machine Designer
- drag & drop workflow beperkt

achtergebleven als het gaat om nieuwe functies en workflow. Vernieuwing zien we wel in het Arranger-gedeelte met de uitgebreide Step Sequencer. Kortom, voor zowel elektronische als akoestische muziekproductie is Logic Pro ongeëvenaard dankzij het grote aantal ingebouwde instrumenten en plug-ins, Arranger-functies en editmogelijkheden. De prijs is dan ook zonder meer schappelijk in vergelijking met andere daw's. Op het Apple-platform kan daar momenteel geen enkele andere daw aan tippen. En dan is deze update ook nog eens gewoon gratis voor bestaande Logic-gebruikers. ■

INTERFACE XTRA

- video's van diverse plug-ins door Apple
- audiodemo's
- demoversie
- handleiding